

Сподівання

Яків Щоголів

Бачиш сам ти, що діється в світі негарно,
Що ти ждеш про людей чогось кращого марно
Що де щастя одному іде крадькома,
Там бездольним і згибшим і ліку нема!

Ось народ поуз нас проходжає юрбою:
Ні у кого не лиснутья очі сльозою;
Наче весело всім, і ніхто на показ
Не несе своїх лютих, задавнених враз.

А розкрий сьому мирові глибоко груди, —
Й з дриготою побачиш ти ледве не всюди
Коли що не скорботу і проклін біди,
Так безвірного віку болячок сліди...

Перед мною повиснув проклятий малюнок, —
Бачу: бідний таскає убогий оклунок
І, голодний, йдучи повз крамниці добра,
Повний заздрості, в сяйне вікно зазира.

Сей змінив на домівку і шани, і владу,
Щоб знайти біля комина тишу й пораду;
Він сім'ї своїй серце і душу оддав,
Та й незчувся, як рідне за рідним сховав.

Божевільна повія говоре: й без бога
Все однаково буде у тебе дорога;
І юнаки, почувши такий заповіт,
До пістоля несуть нерозцвівший живіт[1].

І не стануть щасливі вглядатись до лиха,
Що в могилу жене нерозумного стиха:
Вік такий, що їм тільки у золоті рай, —
І кричать вони: золота, золота дай!

А ти весело кажеш, собі на утіху,
Що не все ж керувати бездоллю і лиху;

Що віки проминуть і настане пора
Правди, любовців, тиші і згоди й добра;

Що під скирдами хліба стодоли погнуться,
Що медяними хвилями ріки поллються;
Що обіймуться люди і, наче брати,
Один одному будуть на поміч іти...

О прозирник! Дивлюся я, повний жахання,
На хитку твою віру в свої сподівання:
Не віки проминули, як світ наш стоїть,
А добро тобі всупріч від світу біжить.

Але хай би і світ досягнув тії грані,
Щоб побігли по каменю ріки медяні,
Так навіщо мені те, що буде в той час,
У який тільки попіл зостанеться з нас?..

[1] Життя.